

การพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ ของข้าวอัญมณีท้องถิ่นสิงห์บุรี จากผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ กลุ่มนะโม สารุ

ผศ.ดร.ณัฐฐา หน่อทอง (หัวหน้าโครงการ)

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ดิจิทัล คณะวิทยาการจัดการ

ผศ.นฤมลวรรณ สุขไมตรี

สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ

อ.นิเวศ เพื่อนทิม

สาขาวิชาศิลปกรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ความเป็นมา

กลุ่มย้อมสีธรรมชาติ นะโม สาธุ (Namo Satu) ตั้งอยู่เลขที่ 42/1 หมู่ 6 ตำบลประศุก อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี มีนายธนวรรษ อินทร์สุวรรณ เป็นหัวหน้ากลุ่ม รวมตัวกันผลิตผ้ามัดย้อมโดยใช้สีธรรมชาติที่หาได้ในชุมชน นำภูมิปัญญาด้านการมัดย้อมผ้าจากสีธรรมชาติมาสร้างเป็นอาชีพเสริมยามว่างและรายได้เสริมให้ครอบครัว โดยใช้วัสดุสีธรรมชาติจากต้นไม้ เช่น แก่นไม้ เปลือกไม้ ใบไม้ ดอกไม้ ฯลฯ ที่หาได้ในชุมชน จากจุดเริ่มต้นที่เน้นการมัดย้อมเสื่อมัดเป็นหลัก เน้นการจำหน่ายในชุมชนและกลุ่มลูกค้าเครือข่ายเพื่อนที่รู้จักช่วยกันสนับสนุน จนกระทั่งปัจจุบันมีการพัฒนาลวดลายผ้า วิธีการมัดย้อม เทคนิคการพิมพ์ลายธรรมชาติ (Eco printing) และพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ของใช้ ของชำร่วย ของตกแต่งหลากหลายรูปแบบ ทั้งจำหน่ายในลักษณะแบบผืน การแปรรูปผลิตภัณฑ์ เช่น ผ้าพันคอ เสื่อมัด กระเป๋าสะพาย กระเป๋าสตางค์ เส้นด้าย ของชำร่วย ของตกแต่ง ฯลฯ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับการจัดสรรงบประมาณโครงการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อเข้าไปส่งเสริมพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ของกลุ่มนะโม สาธุ จำนวน 2 ครั้ง ในปีงบประมาณ 2564 และ 2565 โดยถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการมัดย้อมจากสีธรรมชาติ พัฒนารูปแบบและสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์ ให้ความรู้เรื่องการคิดต้นทุน/การทำบัญชี การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ การถ่ายภาพสินค้า สอนการจำหน่ายโดยการไลฟ์สดผ่านเฟซบุ๊ก ส่วนการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น เช่น ผ้าพันคอ กระเป๋าสตางค์ กระเป๋าสะพาย หมวกมัดย้อม มีการพัฒนาลวดลายเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและจังหวัดหวัด ร่วมกันคิดค้นและทดลองใช้เทคนิคการเพนท์คราม เทคนิคการพิมพ์ลายธรรมชาติ (Eco printing) และองค์ความรู้ด้านการทำการตลาดออนไลน์ แต่ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้โครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ทั้งหมด โดยเฉพาะการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop)

อย่างไรก็ตาม ผลจากการเข้าไปส่งเสริมและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ทำให้ปัจจุบันกลุ่มย้อมสีธรรมชาติ นะโม สาธุ มีรายได้เพิ่มขึ้น มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์และแปรรูปผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง แต่ด้วยกลุ่มประสบปัญหาเรื่องการขาดแคลนผู้ที่มีทักษะและความชำนาญในการตัดเย็บ จึงทำให้ในปี 2566 ได้มีการรวมตัวกันเพื่อค้นหาบุคคลในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียงที่มีทักษะด้านการตัดเย็บเพื่อจะได้รับการจ้างงานของกลุ่มตลอดจนงานอื่น ๆ จากภายนอก หลังจากรวบรวมสมาชิกได้จึงได้จดทะเบียนผู้รับงานไปทำที่บ้าน (กลุ่มบุคคล) กับสำนักงานจัดหางานจังหวัดสิงห์บุรี เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2566 วัตถุประสงค์เพื่อรับงานย้อมผ้าสีธรรมชาติมาทำร่วมกัน (ทะเบียนเลขที่ สห 002/2566) และเริ่มมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ประเภทของใช้ ของที่ระลึก ของชำร่วยที่ทำด้วยมือ (Handmade) มากขึ้น เช่น พวงกุญแจผ้าประดิษฐ์รูปทรงต่าง ๆ โดยใช้วัตถุดิบหลักคือผ้าย้อมสีธรรมชาติของกลุ่ม

เพื่อเป็นการส่งเสริมยกระดับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มย้อมสีธรรมชาติ นะโม สาธุ (Namo Satu) และสมาชิกที่จดทะเบียนผู้รับงานไปทำที่บ้าน ให้มีผลิตภัณฑ์คุณภาพที่หลากหลายจากงานฝีมือและมีความโดดเด่นแตกต่างจากงานประเภทเดียวกันที่มีการจำหน่ายอยู่ทั่วประเทศ คณะทำงานจึงได้ศึกษาความต้องการในการได้รับการส่งเสริมของกลุ่มและความพร้อมของสมาชิกกลุ่ม ศึกษาแนวโน้มทางการตลาดและความนิยมของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ประเภทของชำร่วย ของตกแต่ง ของที่ระลึกประเภทงานฝีมือจากผ้าและสีธรรมชาติ โดยมีแนวคิดนำอัตลักษณ์ท้องถิ่นและอัตลักษณ์จังหวัดสิงห์บุรีมาเป็นจุดขาย เช่น ปลา

ซ่อนแม่ลา สัญลักษณ์ไกรสรราชสีห์ ดอกไม้ประจำจังหวัด ดอกลำดวนซึ่งเป็นดอกไม้สัญลักษณ์เฉพาะของผู้สูงอายุ ตลอดจนอัตลักษณ์พื้นถิ่นอื่น ๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ตัดเย็บเป็นผลิตภัณฑ์ของข้าวสวยจำหน่ายได้ ดังนั้น คณะทำงานจึงเห็นโอกาสที่จะสร้างรายได้เพิ่มให้แก่กลุ่มಯೊಂศีธรรมชาติ นะโม สาธุ (Namo Satu) และสมาชิกที่จดทะเบียนผู้รับงานไปทำที่บ้าน ตลอดจนประชาชนในชุมชน จึงดำเนินโครงการ “การพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ของข้าวสวยอัตลักษณ์ท้องถิ่นสิ่งห้บุรีจากฝ้ามัดย้อมศีธรรมชาติ กลุ่มนะโม สาธุ” ต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ของข้าวสวยอัตลักษณ์ท้องถิ่นสิ่งห้บุรีจากฝ้ามัดย้อมศีธรรมชาติ กลุ่มนะโม สาธุ
2. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ของข้าวสวยอัตลักษณ์ท้องถิ่นสิ่งห้บุรีด้วยตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์
3. เพื่อพัฒนาช่องทางการสื่อสารเพื่อส่งเสริมการตลาดผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ดำเนินโครงการ

สมาชิกกลุ่มಯೊಂศีธรรมชาติ นะโม สาธุ และ 2 ประชาชนในพื้นที่ที่สนใจ จำนวน 15 คน โดยใช้บ้านของนะโม สาธุ เป็นสถานที่จัดอบรมและกิจกรรมต่าง ๆ

ระยะเวลาดำเนินโครงการ

มกราคม - กรกฎาคม 2567

วิธีดำเนินโครงการ

1. การอบรม จำนวน 2 ครั้ง (ตอบวัตถุประสงค์ข้อ 1)
  - 1) อบรมให้ความรู้ในรูปแบบการบรรยาย หัวข้อ การสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ด้วยอัตลักษณ์ท้องถิ่นด้วยฝ้ามัดย้อมศีธรรมชาติ เทคนิคการสร้างสรรค้ลวดลาย การออกแบบ การตัดเย็บ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าใจและตระหนักถึงการผลิตสินค้าอัตลักษณ์ท้องถิ่นประเภทฝ้าประดิษฐ์ที่มีความโดดเด่นและแตกต่างจากสินค้าทั่ว ๆ ไป
  - 2) อบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อตัดเย็บผลิตภัณฑ์ของข้าวสวยอัตลักษณ์ท้องถิ่นและจังหวัดสิ่งห้บุรีตามต้นแบบและตามความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 3 แบบ ได้แก่ หมอนข้างปลาช่อน พวงกุญแจปลาช่อน-ปลาตะเพียน และกระเป๋าย่าม
2. การพัฒนาตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ (ตอบวัตถุประสงค์ข้อ 2)
  - 1) การออกและพัฒนาตราสินค้า เนื่องจากกลุ่มมีตราสินค้า/ตราสัญลักษณ์เดิมอยู่แล้ว แต่มีการพัฒนาหรือปรับแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับการนำไปใช้กับประเภทของผลิตภัณฑ์และสร้างความโดดเด่นให้แก่สินค้า นำไปใช้กับบรรจุภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ของข้าวสวยอัตลักษณ์ท้องถิ่นสิ่งห้บุรีจากฝ้ามัดย้อมศีธรรมชาติ
  - 2) การจัดทำบรรจุภัณฑ์ โดยจัดทำบรรจุภัณฑ์พร้อมตราสินค้า จำนวน 3 รูปแบบ เพื่อให้

สอดคล้องกับรูปลักษณะผลิตภัณฑ์ของข้าวสวยแต่ละแบบ (3 แบบ) ที่ผลิตขึ้น

3. การพัฒนาพัฒนาช่องทางการสื่อสารเพื่อส่งเสริมการตลาด (ตอบวัตถุประสงค์ข้อ 3)

เนื่องจากกลุ่มมะโน สาธู มีช่องทางการสื่อสารออนไลน์เดิมที่ใช้อยู่ เช่น เฟซบุ๊ก เพจเฟซบุ๊ก แต่เป็นช่องทางการสื่อสารที่ไม่ได้มีการโปรโมทเพจหรือการจ่ายค่าโฆษณาเพจเพื่อให้ผู้บริโภคให้เห็นสินค้าเพจส่วนใหญ่จะถูกปิดกั้น ในการดำเนินโครงการครั้งนี้จึงดำเนินการ ดังนี้

- 1) มีการพัฒนาเพจเฟซบุ๊ก อัปเดตข้อมูล เพื่อให้สาธารณชนได้เห็นผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม และเพิ่มจำนวนผู้ติดตามเพจ
- 2) คลิปวิดีโอขนาดสั้น หรือ คลิป reels ความยาวไม่เกิน 3 นาที/คลิป เพื่อโฆษณาผลิตภัณฑ์ โดยสามารถนำไปเผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ได้หลากหลาย เช่น เพจเฟซบุ๊ก, เฟซบุ๊ก reel, TikTok, Instagram, Youtube เพื่อให้เกิดการแชร์ในลักษณะสร้างกระแสเพื่อให้เกิดการบอกต่อ

4. การประเมินผล

- 1) ประเมินผลประสิทธิภาพของสื่อโฆษณาผลิตภัณฑ์หลังจากเผยแพร่โดยประเมินจากจำนวนผู้เข้าชมหรือเห็นคลิปวิดีโอในช่องทางต่าง ๆ
- 2) ประเมินความสำเร็จของการโปรโมทเพจเฟซบุ๊ก โดยประเมินจากจำนวนผู้คลิกไลค์ คอมเมนต์ หรือติดตามเพจที่เพิ่มขึ้น
- 3) ประเมินจากจำนวนสั่งซื้อสินค้าและยอดขาย และรายได้ของสมาชิกกลุ่มที่เพิ่มขึ้น

การบูรณาการกับการเรียนการสอน

มีการบูรณาการกับรายวิชาการผลิตศิลป์ (นศ 3009205) โดยให้นักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตร์มีส่วนร่วมดำเนินโครงการ โดยการช่วยออกแบบสร้างสรรค์การผลิตศิลป์วิดีโอ และสื่ออื่น ๆ

ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

ผลผลิต (Output)

1. กลุ่มಯೂมสีธรรมชาติ มะโน สาธู และสมาชิกกลุ่มที่จัดทะเบียนเป็นผู้รับงานไปทำที่บ้าน รวม 15 คน มีองค์ความรู้และทักษะในการผลิตของข้าวสวยอัตลักษณ์ท้องถิ่นเพื่อสร้างรายได้ให้ตนเอง ครอบครัว และชุมชน
2. มีเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานในจังหวัดสิงห์บุรีและในพื้นที่ เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน สำนักงานจัดหางานจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล
3. ได้ต้นแบบของข้าวสวยอัตลักษณ์ท้องถิ่นสิงห์บุรีที่ผลิตจากฝ้ายมัดย้อมสีธรรมชาติและวัสดุธรรมชาติ จำนวน 3 รูปแบบ ได้แก่ หมอนข้างปลาช่อน พวงกุญแจปลาช่อน-ตะเพียน กระเป๋าย่อม
4. ได้บรรจุภัณฑ์พร้อมตราสินค้าสำหรับบรรจุผลิตภัณฑ์ของข้าวสวยอัตลักษณ์ท้องถิ่นสิงห์บุรีสำหรับจำหน่าย
5. ได้สื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการจำหน่ายในรูปแบบคลิปสั้น (Reels) สำหรับเผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ

ผลลัพธ์ (Outcome)

ด้านเศรษฐกิจ กลุ่มย่อมสี่ธรรมชาตินะโม สาธุ และสมาชิกกลุ่มที่จดทะเบียนเป็นผู้รับงานไปทำที่บ้าน มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

ด้านสังคม สมาชิกกลุ่ม ประชาชนในชุมชน และหน่วยงานในพื้นที่เกิดความรัก ความสามัคคี พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

ด้านวิชาการ สมาชิกกลุ่ม มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และเครือข่าย มีองค์ความรู้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์จากผ้ามัดย้อมสี่ธรรมชาตินะโมและวัสดุท้องถิ่น และการส่งเสริมการจำหน่าย

ด้านสิ่งแวดล้อม การใช้วัสดุจากธรรมชาติในชุมชน ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ไม่เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค

ผลกระทบจากโครงการ (Impact)

ด้านเศรษฐกิจ กลุ่มมีรายได้แน่นอน ยั่งยืน

ด้านสังคม ความสามัคคี สำนึกในถิ่นเกิด

ด้านวิชาการ องค์ความรู้ในการผลิตของข้าวสวยอัตลักษณ์ท้องถิ่น การออกแบบลายผ้ามัดย้อม การออกแบบผลิตภัณฑ์ และการส่งเสริมการจำหน่าย

สิ่งแวดล้อม รักษาสมดุลธรรมชาติ ความปลอดภัยในการใช้สินค้า

การนำไปใช้ประโยชน์และการสร้างรายได้

1. กลุ่มนะโมสาธุ และสมาชิกกลุ่มที่จดทะเบียนเป็นผู้รับงานไปทำที่บ้าน จะมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของข้าวสวยอัตลักษณ์ท้องถิ่นสิ่งบุรี และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ของกลุ่ม เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 10% จากการลงทุนผลิตแต่ละครั้ง เนื่องจากปัจจุบันมีออร์เดอร์เข้ามาอย่างต่อเนื่อง และหลังจากจัดแสดงผลงานในมหกรรมเทพสตรี 104 ปี เมื่อวันที่ 2-6 กันยายน 2567 สินค้าของกลุ่มได้รับการตอบรับดีมาก มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า 10% และเป็นที่ยอมรับมากขึ้น

2. หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานในพื้นที่สามารถนำไปต่อยอดการส่งเสริมพัฒนาพัฒนา ตลอดจนกำหนดนโยบายในด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชนและคุณภาพชีวิตของประชาชน

3. ตอบสนองพันธกิจด้านการพัฒนาพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ ปณิธาน และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

ผลิตภัณฑ์ชุมชนชาติ นะโม่ สาทู

Namo Satu

TEL.-LINE: 089 130 7969
 FB: NAMO SATU PAGE: นัตถ์ซ้อม ซะโม่ส่าตู่

นะโม่...ซ่างฮ้อมสิธรรมาชาติ นัตถ์ซ้อมเล็กๆ รันแม่น้ำเจ้าพรหม.6 ต.ประศุก อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี

NAMO SATU
 TEL.-LINE
089 130 7969
 FB: NAMO SATU
 PAGE: นัตถ์ซ้อม นะโม่ส่าตู่

ผลิตภัณฑ์ชุมชนชาติ นะโม่ สาทู

NAMO SATU
 TEL.-LINE
089 130 7969

FBI NAMO SATU
 PAGE: NAMO SATU
 089 130 7969

ผลิตภัณฑ์ชุมชนชาติ นะโม่ สาทู

NAMO SATU
 TEL.-LINE
089 130 7969